

and Administration in Opole, 2020; pp. 286, illus., tabs., bibls. (pp. 240-246).

9. Dikhtiarenko, Zoia, Shcherbina, Yuriy, Pustoliakova, Larysa. The impact of information technology and Combat horting on the pupils and students, cadets (2021). Physical culture and sport in harmoniously developed personality formation. Volodymyr Prystynskiy, Tadeusz Pokusa (editors). Monograph. Publishing House WSZiA, Opole. 2021. 384. Part 6. Horting as the tool of comprehensive education of pupils, students, and cadets (pp. 347-357).

10. Dikhtiarenko, Zoia, Shcherbina, Yuriy, Pustoliakova, Larysa, Gontar, Julia. The potential of pedagogical technologies during distance learning in the study of theoretical material by adolescents and students (cadets) with the possibility of forming an active life position by means of Combat Horting (2021). Improving living standards in a globalized world: opportunities and challenges. Monograph. The Academy of Management and Administration in Opole, 2021, (pp. 690-704).

11. Dovgan, N., Fedorchenko, T., Yeromenko, E., Dikhtiarenko, Z., Kukushkin, K., Lavrentiev, O., Sergienko, Y., Khatko, A., Khimich, V., Shcherbina, Y., Pustoliakova, L., Hulai, V., Demchenko, N., Hrek, T., Vaskivska, T., Yeromenko, V., Ovsiukova, O., Zub, R., Melnik, B. (2021). Physical culture and sport in harmoniously developed personality formation. Volodymyr Prystynskiy, Tadeusz Pokusa (editors). Monograph. Publishing House WSZiA, Opole. 2021. 384. Part 6. Horting as the tool of comprehensive education of pupils, students, and cadets (pp. 272–357).

12. Malynskiy, I., Boyko, V., Dovgan, N., Dikhtiarenko, Z., Yeromenko, E., Fedorchenko, T., Lytvynenko, A., Khatko, A., Pustoliakova, L., Ostapenko, O., Zubalii, M., Khimich, V., Koval, A., Zhivolovich, S., Korobchenko, A., Ostapchuk, L. (2020). Problems and prospects of physical culture and sports development and healthy lifestyle formation of different population groups. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole; pp.286, illus., tabs., bibls. Part 5. Horting as a Means of Physical Education for Pupils and Students (pp. 226–273).

13. Ostapenko, Oleksandr, Zubalii, Mykola, Dikhtiarenko, Zoia. Military-patriotic education of pupils and students-hortings as a basis of a healthy way of life in the conditions of ideological and ideological confrontation (2020). Problems and prospects of physical culture and sports development and healthy lifestyle formation of different population groups. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020; pp.286, illus., tabs., bibls. (pp. 268-273).

14. Khatko, Alla, Dikhtiarenko, Zoia, Yeromenko, Eduard, Lytvynenko, Andrii. Use in Google Fit Combat Horting to control the physical activity of students, students, cadets, servicemen, security personnel (2020). Problems and prospects of physical culture and sports development and healthy lifestyle formation of different population groups. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020; pp. 286, illus., tabs., bibls. (pp. 247-252).

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2022.7(152).15

УДК 378.091(477):796.032

Іваненко Г. О.
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, старший викладач
Київський університет імені Бориса Грінченка
Білецька В. В.
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Київський університет імені Бориса Грінченка
Петрова Н. В.
старший викладач
Київський університет імені Бориса Грінченка
Літвінова К. Ю.
старший викладач
Київський університет імені Бориса Грінченка

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ, ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

За результатами проведеного дослідження визначені зміст та методологічні засади діяльності закладів вищої освіти України, щодо впровадження олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді.

У дослідженні взяли участь 12 фахівців галузі фізична культура і спорт, серед яких представники, таких закладів вищої освіти, як Національний університет фізичного виховання і спорту, Львівський державний університет фізичної культури імені І. Боберського, Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту, Харківська державна академія фізичної культури. Так, найбільш ефективними формами впровадження олімпійської освіти в освітній процес, експертами (n=12, W=0,72) були визначені лекції, семінарські заняття (67 балів), проведення конкурсів, олімпіад та брейн-рингів з тематики олімпійської освіти та олімпійського спорту (59 балів) та проведення науково-практичних конференцій з тематики олімпійської освіти (50 балів). Також, експертами було визначено (n=12, W=0,71), що саме практичні методи (33 бали) є найбільш ефективними при інтеграції олімпійської освіти в освітній процес студентів, наступними були відзначені словесні та наочні методи.

Ключові слова: форми та методи, освітній процес, олімпійська освіта, студентська молодь.

Ivanenko H., Biletska V., Petrova N., Litvinova K. Methodological principles of activity of in establishments of higher education of Ukraine regarding the introduction of Olympic education in the educational process of students. The purpose of research was to determine effective forms and methods of integration of issues of Olympic education into the educational process of student youth in higher education institutions of Ukraine. Methods of research – synthesis and analysis of

scientific and methodological literature, documentary sources, synthesis and generalization, surveys, method of expert evaluations. According to the results of the study, the content and methodological principles of higher education institutions of Ukraine on the introduction of Olympic education in the educational process of student youth are determined. The study involved 12 specialists in the field of physical culture and sports, including representatives of such higher education institutions, as National University of Ukraine on Physical Education and Sport, Lviv State University of Physical Culture, Prydniprovsk State Academy of Physical Culture and Sports, Kharkiv State Academy of Physical Culture.

Thus, the most effective forms of implementing Olympic education in the educational process, experts ($n=12$, $W = 0.72$) identified lectures, seminars (67 points), competitions, Olympiads and brain-rings on the subject of Olympic education and Olympic sports (59 points) and holding scientific and practical conferences on Olympic education (50 points). Also, the experts determined ($n=12$, $W = 0.71$) that practical methods (33 points) are the most effective in integrating Olympic education into the educational process of students, the following were noted verbal and visual methods.

Keywords: forms and methods, educational process, Olympic education, students.

Постановка проблеми. В сучасних умовах підготовка спеціалістів у сфері фізичного виховання та спорту є одним з важливих елементів розвитку даної сфери. В Україні освітній процес загалом здійснюється за допомогою основних форм та методів педагогіки. Нами були проаналізовані форми та методи роботи зі студентами та виділені найбільш ефективні, які використовуються для впровадження олімпійської освіти в освітній процес у закладах вищої освіти України.

Аналіз літературних джерел. Аналіз літературних джерел дозволив відзначити, що на сьогодні висвітлено питання соціальної значущості впровадження олімпійської освіти в освітній простір [2, 7, 11, 13], визначена значущість олімпійської освіти у в процесі підготовки фахівців спеціальності Фізична культура і спорт [9], проаналізовані окремі елементи олімпійської освіти в освітньому процесі студентів [5, 12], існують узагальнені та систематизовані форми та методи реалізації олімпійської освіти у школах [3, 6], в той же час визначення ефективних форм та методів інтеграції олімпійської освіти в освітній процес залишається актуальним питанням наукових досліджень.

Мета дослідження – визначити ефективні форми та методи інтеграції питань з олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді у закладах вищої освіти України.

Методи дослідження – синтез та аналіз науково-методичної літератури, документальних джерел, синтез та узагальнення, опитування, метод експертних оцінок.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для реалізації завдання освітнього процесу на кожному його рівні педагогу закладу вищої освіти потрібно володіти певними методами та формами організації освітнього процесу. Від рівня володіння ними залежить і рівень педагогічної майстерності викладача, ефективність освітнього процесу загалом [10]. **Ошибка! Источник ссылки не найден.**]

Методи навчання (гр. *methodos* – шлях пізнання, спосіб знаходження істини) – це впорядковані способи взаємопов'язаної, цілеспрямованої діяльності педагога й студентів, спрямовані на ефективне розв'язання освітніх завдань. Вони реалізуються через систему прийомів і засобів навчальної діяльності [1].

В свою чергу визначено, що форма організації освітнього процесу – спосіб організації, побудови й проведення навчальних занять, у яких реалізується зміст навчальної роботи, дидактичні завдання і методи навчання [10].

Форми організації процесу навчання розкривають через способи взаємодії педагога зі студентами під час розв'язання дидактичних завдань [7].

З метою з'ясування поглядів експертів галузі фізична культура і спорт щодо найбільш ефективних форм та методів, які використовуються педагогами при впровадженні олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді України була розроблена анкета та проведено опитування. В дослідженні взяли участь 12 фахівців, серед яких представники Національного університету фізичного виховання і спорту, Львівського державного університету фізичної культури імені І. Боберського, Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту, Харківської державної академії фізичної культури. Ступінь узгодженості відповідей експертів визначалася за допомогою коефіцієнта конкордації Кендалла (W).

Респондентам було запропоновано оцінити за шестибальною шкалою (від 0 до 6 балів, де 6 – максимальна оцінка, на думку фахівця), найбільш ефективні форми впровадження олімпійської освіти в процес підготовки студентів.

Проведення опитування фахівців галузі дозволило встановити, що найбільш ефективною формою інтеграції питань пов'язаних з олімпійською освітою, серед інших, є лекції та семінарські заняття (67 балів) (рис 1.). Зазначена форма є найбільш поширеною (за загальним часом, що відводиться на навчання) при роботі зі студентською молоддю. Під час навчальних занять студент має змогу отримати інформацію від викладача, що може стати ефективним шляхом впровадження олімпійської освіти в освітній процес [8].

Наступними за значущістю ефективними формами впровадження олімпійської освіти в процес підготовки студентів експертами були відмічені – проведення конкурсів, олімпіад, брейн-рингів з тематики олімпійської освіти та олімпійського спорту (59 балів), проведення науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів з тематики олімпійської освіти (50 балів), організація екскурсій до музею олімпійської слави, олімпійських галерей (35 балів), перегляд відео-матеріалів та спеціалізованих тематичних документальних та художніх фільмів (22 бали), проведення зустрічей з видатними спортсменами, тренерами, фахівцями галузі (19 балів).

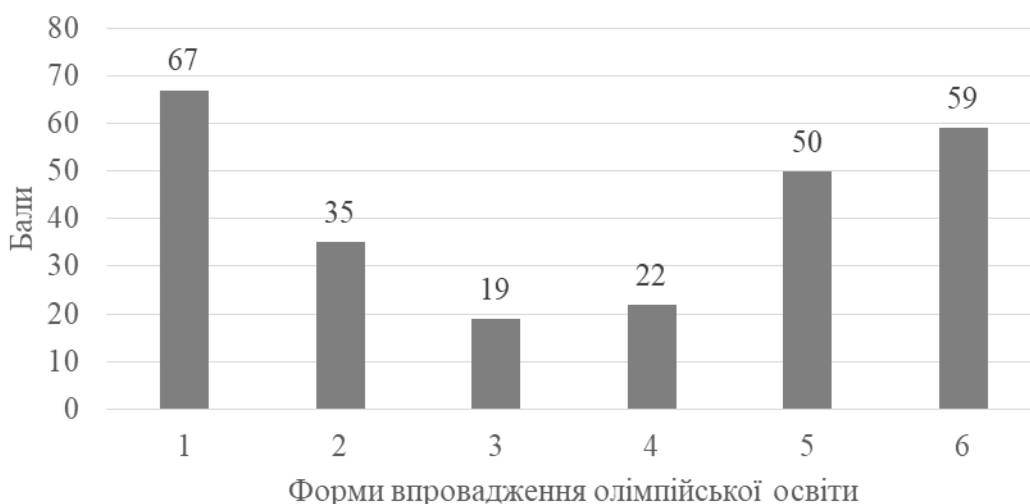

Рис. 1. Найбільш ефективні форми впровадження олімпійської освіти в процес підготовки студентів (n=12), (W=0,72), де:

1. Лекції, семінарські заняття
2. Екскурсії до музею олімпійської слави, олімпійських галерей
3. Зустрічі з видатними спортсменами, тренерами
4. Перегляд відео матеріалів та спеціалізованих фільмів
5. Проведення науково-практичних конференцій з тематики олімпійської освіти
6. Проведення конкурсів, олімпіад та брейн-рингів з тематики олімпійської освіти та олімпійського спорту.

Завдяки цим формам, студенти мають змогу отримати більше інформації з різноманітних джерел, різнобічно розглянути питання, які вивчаються, сформувані креативне мислення, що є ефективним для впровадження олімпійської освіти в освітній процес [8].

У ході проведеного опитування експертів були виявлені найбільш ефективні методи впровадження олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді.

Так, фахівцям було запропоновано оцінити за трьохбальною шкалою (від 0 до 3 балів, де 3 – максимальна оцінка, на думку фахівця), найбільш ефективні методи впровадження олімпійської освіти в процес підготовки студентів.

Дослідження дозволяють відзначити, що найбільш ефективним методом впровадження олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді, на думку більшості експертів (33 бали), є практичний, а саме організація та проведення заходів присвячених олімпійській освіті (рис. 2).

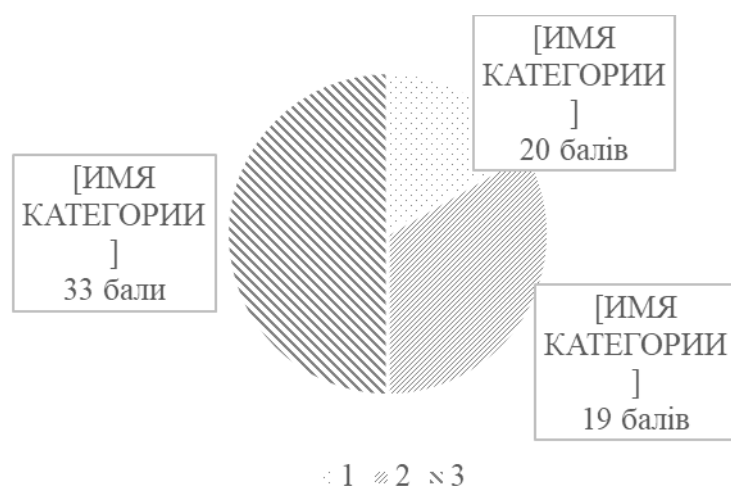

Рис. 2. Ефективність методів впровадження олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді (n=12), (W=0,71), де:

1. Словесний метод (лекції, семінари та ін.)
2. Наочний метод (презентації, відеоматеріали)
3. Практичний метод (проведення заходів присвячених олімпійській освіті).

Наступними за значущістю відмічені словесний метод (20 балів) та наочний метод (19 балів).

Такі дані свідчать про те, що сучасна студентська молодь більш якісно опановує знання саме через набуття практичного досвіду. Залучення студентів до організації та проведення заходів присвячених олімпійській освіті, також

сприятиме розвитку організаційних здібностей та підвищенню мотивації студентів до навчання.

Висновки. Проведене дослідження дозволило визначити, що найбільш ефективними формами інтеграції олімпійської освіти в освітній процес студентів є лекції, семінарські заняття та організація, проведення та участь студентів у конкурсах, олімпіадах, брейн-рингах з тематики олімпійської освіти та олімпійського спорту. З'ясовано, що саме практичні методи є найбільш ефективними при інтеграції олімпійської освіти в освітній процес майбутніх фахівців зі спеціальності Фізична культура і спорт.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження будуть присвячені визначенню та обґрунтуванню шляхів вдосконалення освітнього процесу у закладах вищої освіти шляхом інтеграції питань з олімпійської освіти, шляхом пошуку нових форм та методів організації освітнього процесу, які сприятимуть позитивному ставленню молоді до навчання, забезпечать якісну організацію самостійної роботи студентів над вивченням програмного матеріалу.

Література

1. Бистрова ЮВ. Інноваційні методи навчання у вищій школі України. Право та інноваційне суспільство. 2015;1(4):27-33.
2. Булатова М, Платонов В. Олимпизм и олимпийское образование: история, современность, будущее. Наука в олимпийском спорте. 2018;4:4-27. DOI:10.32652/olympic2018.4_1.
3. Булатова М. Система олимпийского образования в Украине. Наука в олимпийском спорте. 2015;(2):5-9.
4. Гакман АВ, Галан ЯП, Кошура АВ. Теоретичні засади патріотичного виховання в системі олімпійської освіти підростаючого покоління. Інноваційна педагогіка. 2020;(27):186-9.
5. Городинський І, Ібрагімова Л. Особливості впровадження олімпійської освіти у навчальний процес в Україні. Молодий вчений. 2017;(1):99-102.
6. Ермолова ВМ. Олімпійська освіта: теорія і практика: навчальний посібник. Київ; 2011. 335 с.
7. Іваненко Г. Організаційно-методичні умови інтеграції олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді. Спортивна наука та здоров'я людини. 2021;1(5)169-79.
8. Іваненко ГО. Форми реалізації олімпійської освіти у закладах вищої освіти. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2018;3(97):47-50.
9. Левків В. Підготовка кадрів з галузі фізичного виховання, спорту, здоров'я людини, шляхи узгодження вітчизняних вимог до кваліфікації спортивних тренерів з європейськими стандартами тренерської діяльності. Фізична активність, здоров'я і спорт. 2016;4(26)76-83.
10. Малафіїк ІВ. Дидактика новітньої школи: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ; 2015. 632 с.
11. Радченко ЛО. Етапи реалізації олімпійської освіти в діяльності вищих профільних навчальних закладів. В: Арзютов ГМ, редактор. Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова; 2016. Вип. 5. с. 95-8. (Наук.-пед. проблеми фіз. культури (Фіз. культура і спорт);15).
12. Томенко ОА. Оптимізація фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів на основі використання елементів олімпійської освіти. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2014;1(35):387-94.
13. Naul R, Binder D, Rychtecky A, Culpan I. Olympic Education: an international review. New York: Oxon; 2017. 361 p.

References

1. Bistрова, U. (2015) Innovative Methods of learning in the Higher School of Ukraine. Law and Innovation Society. 2015;1(4):27-33.
2. Bulatova, M., Platonov, V. Olympism and Olympic education: history, modernity, future. Science in Olympic sport. 2018;4:4-27. DOI:10.32652/olympic2018.4_1.
3. Bulatova M. Olympic education system in Ukraine. Science in Olympic Sport. 2015;2:5-9.
4. Hackman AB, Galan YP, Koshura AB. Theoretical principles of patriotic education in the system of Olympic education of the younger generation. Innovative pedagogy. 2020;(27):186-9.
5. Horodynskyy S.I., Ibragimova L.S. Features introduction of Olympic education in the educational process in Ukraine. Young Scientist. 2017.3.1(43.1): 99-2.
6. Ermolova V. Olympic education: theory and practice: tutorial. K.; 2011.335p.
7. Ivanenko H. Organizational and methodological conditions of integration of Olympic education into the educational process of students. Sports science and human health. 2021;1(5)169-79. DOI:10.28925/2664-2069.2021.12
8. Ivanenko H. Forms of implementation of the Olympic education in the high education establishments. Scientific journal of M.P. Dragomanov National Pedagogical University. 2018;3(97):47-50.
9. Levkiv V. Training in the field of physical education, sports, human health, ways to harmonize national requirements for the qualification of sports coaches with European standards of coaching. Physical activity, health and sports. 2016; 4 (26) 76-83.
10. Malafii IV. Didactics of the newest school: textbook. manual for students. higher textbook institutions. Kyiv; 2015. 632 p.
11. Radchenko, L. Stages of realization of Olympic education in activity of higher profile educational institutions. Scientific journal of M.P. Dragomanov National Pedagogical University. 2016.6 (76): 95-8
12. Tomenko OA. Optimization of physical education of students of higher educational institutions based on the use of elements of Olympic education. Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies. 2014; 1 (35): 387-94.
13. Naul R, Binder D, Rychtecky A, Culpan I. Olympic Education: an international review. New York: Oxon; 2017. 361 p.